

Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde
Bordány

Beszámoló a 2016/2017-es tanévről

Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde

Bordány

OM azonosító: 202677

**Készítette: Lázárné Borbola Márta
Bordány, 2017. augusztus 11.**

Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde
Bordány

Az éves beszámoló törvényi háttere:

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 85. §.(2) A fenntartó tanévenként legfeljebb egy alkalommal kötelezheti az intézményvezetőt arra, hogy az intézmény tevékenységéről átfogó beszámolót adjon.

A **2015/ 2016-os tanévre tervezett munkatervben** megfogalmazottak alapján dolgoztunk az elmúlt tanévben. A Pedagógia Programunkban (PP), a munkaközösségi tervben, valamint a bölcsődei éves munkatervben megfogalmazott feladatokat igyekeztünk megvalósítani.

A PP alapján a játékoságra helyezve a hangsúlyt, fejlesztettük a gyermekek nyelvi és mozgásos készségeit. Kiemelt szerepet kapott a differenciálás. A só-szobába szerveztünk egyéni fejlesztéseket, de a csoportokon belül a mindennapi tevékenységekbe is megjelent az egyéni bánásmód, a gyermekek felzárkóztatása. Az óvodapedagógusok évente két alkalommal mérik óvodásaink képességeit, lebontva azokat több területre (mozgás, szocializáció, értelem, érzelem.) Ezen belül pedig különböző szinteken vizsgálják a képességeket (finommotorika, nagymozgás, dominancia alakulása stb.) A méréseket, értékeléseket fogadó óra keretében megbeszélték a szülőkkel.

A szabad játék különösen fontos az óvodások életében, hiszen képzeletük, fantáziájuk határtalan. Minden eszközből játékot tudnak készíteni, játékkal oldják a bennük lévő feszültséget. Eljátsszák örömeiket és bánatukat. Óvónőink és segítők értő figyelemmel követik a játéktevékenységeket, és segítséget nyújtanak, ha arra szükség van.

Bölcsődéseink tanulnak játszani. Kisgyermeknevelőinkkel szoros testközelségben mondókáznak, énekelnek, mesét hallgatnak, báboznak. Ebben az életkorban nehéz osztozkodni a csoportban elhelyezett eszközökön. Ez az oka annak, hogy egy adott játékból, mindig többet helyeztünk el a csoportszobájukban. Játékuk főként manipulációs játék, bár a tanév végére gyakran láthattunk szerepjátékokat is.

A bölcsődénkbe járó apróságok az életkorúknak megfelelő vers-és mondókaanyagból válogathattak. Játékeszközöiket, a módszertani előírásokat szem előtt tartva állítottuk össze. Hiányzik egy fodrászos játék megvalósítására alkalmas sarok.

A napirend kialakítása a gyermekek igényeihez igazodik. A tanév végére, némi átszervezéssel sikerült csökkenteni bölcsődénkben a várakozási időt (étkeztetés, öltözködés), így a kicsik több időt tölthetnek játékkal, miközben a kisgyermeknevelő ellát egy gyermeket, és csak rá figyel. A szabályok kialakítása nehézséget okoz (játékok elpakolása, mesekönyvek nézegetése), ezek alakítása folyamatos feladatunk.

Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde
Bordány

A gyermekek nevelése örömteli, de nem könnyű feladat. Vannak időnként olyan nehezen kezelhető nevelési problémák, melyhez segítséget kell kérnünk. Jelen tanévben különösen egy óvodai csoportunkat érintette ilyen jellegű probléma. Több alkalommal tanácskoztunk a csoportban dolgozó nevelőkkel, dajkával. Segítséget kértünk nevelőtestületünk más pedagógusaitól. Beszélgetést kezdeményeztünk az óvodánkba járó pszichológussal. Meghívtuk dr. Csapó Ágnes gyermekpszichológust, hogy segítsen minket tanácsaival. Minden segítő programba bevontuk a szülőket, hogy közösen találjuk meg azt a megoldást, amittől nyugodtabban és tartalmasabban telhetnek az intézményben töltött napjaink. Belső hospitálásokat szerveztünk, hogy megfigyelhessük egymás munkáját, hogy a tapasztaltabb pedagógusok átadhassák tapasztalataikat a fiatalabb kollégáknak.

Munkaközösségünknek tagja minden óvodapedagógusunk. A munkaközösség-vezető által készített éves tervben megfogalmazott programok a szakmai fejlődésünket, a közösségépítést szolgálták. Így került sor több program megvalósítására, pl.: egy csapatépítő kirándulásra, Kalocsára, de év közben több olyan rendezvényen is részt vettünk (általában 4-5 fő), ahol a kikapcsolódás mellett hasznos információkkal gazdagodtunk, akár a munkánk, akár a magánéletünk kapcsán.

Munkaközösségünk pedagógusai természetesen a gyermekeknek is szeretnének minél több élményt nyújtani, ezért is kapott kiemelt szerepet a tánc és a zene. A tanév során érdeklődő óvodásainknak lehetőségük nyílt arra, hogy megismerkedjenek a néptáncsal és népi játékokkal, különböző zenei előadásokon vegyenek részt. Szerveztünk (az adventi időszakban) komolyzenei koncertet, ami hatalmas élményt jelentett mindannyiunknak, és nagy örömmel fogadtuk a helyi általános iskolások furulya tanszakának tanulóit és az őket kísérő pedagógus kollégákat, akik gyönyörű zenéjükkel varázsolták el kicsijeinket. A bölcsődéseink is nagyon fogékonyak a zenei nevelésre.

A **hátrányos és halmozottan hátrányos** helyzetű gyermekeink fejlődését, ellátottságát folyamatosan figyelemmel kísértük. Róluk a gyermekvédelmi felelősünk, havonta egy alkalommal tanácskozott más szakemberekkel. Évente egy alkalommal adományokat gyűjtünk a megsegítésükre. Tanév közben is érkeztek felajánlások más szülőktől, kollégáktól, attól függően, hogy mi hiányzik a családnak (cipő, ágynemű stb.)

Sajátos nevelési igényű (SNI) és beilleszkedési- tanulási- magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) gyermekeink differenciálására egyéni fejlesztési tervet készítettek az óvónők. Ezek megbeszélésére, javítására sok órát fordítottuk. A fejlődés nyomon követése, az egyéni fejlesztési tervek elkészítésére a jövőben még nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk.

Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde
Bordány

A csoportban vezetett dokumentumok ellenőrzése folyamatos. A csoportlátogatások, hospitálások értékelése, a látogatást követően megvalósul, törekedve arra, hogy az segítő jellegű beszélgetés legyen, amiben az érintett kolléga, maga tudja megfogalmazni a fejlesztésre szolgáló területeit.

Óvodánk, bölcsődénk külső ellenőrzéseken is átesett a tanév során.

Ellenőrzések:

2017. 01. 30.- 02. 03. Homokháti Kistérség Belső Ellenőrzési Társulása- Kálmán Lászlóné-
belső ellenőr: Az önkormányzat óvodai, bölcsődei és gyermekékeztetési feladatai támogatásának elszámolása tárgyban, 2016 évre vonatkozóan **belső ellenőrzést** végzett.

2017. 03. 28-án a Csongrád Megyei Kormányhivatal Szegedi Járási Hivatal Hatósági Főosztály Népegészségügyi Osztály- **közegészségügyi ellenőrzést** végzett.

2017. 04. 05-én a Csongrád Megyei Kormányhivatal- **hatósági ellenőrzést** végzett.

2017.04. 06-án a Csongrád Megyei Kormányhivatal felkérésére a Magyar Bölcsődék Egyesülete- **szakmai ellenőrzést** végzett.

Az ellenőrzések során, a módszertani javaslatok figyelembe vételével, intézkedési terv készült.

Tanév közben rengeteg **programot** szerveztünk, hogy minél több élményhez jutassuk a gyerekeket. Nevelésünk, a tapasztaláson keresztül megszerzett tudást helyezi előtérbe. Így lehetőség nyílik, hogy mindenki saját képességeihez mérten fejlődjön. Azok a gyermekek, akik rendezett körülmények között élnek otthon, sok információval rendelkeznek az őket körülvevő világról. Néhány családnál tapasztaltuk, hogy a munka vagy más elfoglaltság miatt kevesebb idő jutott otthon a gyerekekre. Súlyosabb esetben a fizikai elhanyagolás jeleit is tapasztaltuk. Minden kollégánk odafigyelt ezekre a gyerekekre, a tapasztalatokat megosztottuk egymással, ha szükségessé vált, a Családsegítő Központtal. Már a beiratkozásnál, a személyes beszélgetés kapcsán sok esetben kiderült, hogy a beíratott bölcsődés, óvodás, milyen szociális háttérből érkezik. Javasoltuk a különböző kedvezmények igénybevételeit. Ha a szülő elfogadta, segítünk tanácsainkkal, adományokkal, bevonjuk a családokat is közös programjainkba. A családi napokat úgy szervezzük, hogy annak ne legyen semmilyen költsége, így minden család részt tud venni rajta. Együtt tudnak tölteni pár órát gyermekeikkel, közös játékkal, közös szórakozással. Programjaink szervezésénél kérjük a szülői munkaközösségi tagok segítségét, hogy minél eredményesebben tudjuk megvalósítani rendezvényeinket. Néhány szülői közösség zárt facebook csoportot működtet, ahol meg

tudják osztani egymással, a csoporttal kapcsolatos információkat. A kiscsoportosok (Süni) pedig olyan kirándulást szerveztek a Hermina tanyára, ahol a szülők mellett a testvérek is jelen voltak. Közös főzéssel, játékkal töltötték a napot.

Az intézmény működésével, a munkánkkal kapcsolatos eredményeket, a szülői, a fenntartó visszajelzések alapján értelmezzük. A 2016/2017-es tanévben nem készült elégedettségmérés.

Megvalósult intézményi programok a 2016/2017-es tanévben:

2016. szeptember 12. Szülői értekezlet- nagycsoportosok. Meghívott vendég: Vig Annabella fejlesztőpedagógus

2016. szeptember 16. A nagycsoportosok bevonása az iskola programjába. Meghívott vendég: Pöcze Tünde rendőr

2016. szeptember 22. Léghajó színház mesejátéka

2016. szeptember 23. Szüreti mulatság

2016. október 20. Közös tökfaragás a szülőkkel

2016. október 21. Tökfesztivál

2016. november 7. Bábszínházban jártak a nagycsoportosok

2016. november 16. Mozi a nagycsoportosoknak a faluházban

2016. november 24. Mórahalom- Szakszolgálati konzultáció

2016. november 29. Bábszínházban jártak a középső csoportosok

2016. december 9. Mikulásvárás az óvodában

2016. december 11. Fellépés az adventi vásáron- nagycsoportosok

2016. december 13. Az óvodapedagógusok meglátogatták az elsőosztályosokat

2016. december 19. Karácsonyi vacsora az intézményi dolgozóknak

2016. december 20. Furulya bemutató előadás az iskolások által

2017. február 2. Mozi a faluházban az óvodásoknak

2017. február 10. A nagycsoportosok részt vettek a Faluház szervezésében megrendezett mozi előadáson és közös álarckészítésen

2017. február 18. Óvodabál

2017. február 20. Léghajó mese előadás

2017. február 24. Óvodai farsang-minden csoport

2017. február 28. Gyermekvédelmi konferencia

2017. március 21. Dr. Csapó Ágnes gyermekorvos, gyermekpszichológus előadása az intézményi dolgozóknak

2017. március 24. Gyermekvédelmi tanácskozás

Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde
Bordány

2017. március 28. Szülő Klub- Meghívott vendég: Dr. Csapó Ágnes gyermekorvos, gyermekpszichológus
2017. március 28. Bábszínházban jártak a nagycsoportosok
2017. április 10-13. Óvodai, bölcsődei nyílt napok
2017. április 19-20. Óvodai és bölcsődei beiratkozás
2017. április 21. Csapatépítő kirándulás Kalocsára
2017. április 24. Vers-és mesemondó verseny
2017. április 28. Családi nap
2017. május 11. Nagycsoportosok látogatása az elsősztályosoknál
2017. május 12. Bölcsődei családi nap
2017. május 16. Szakmai tanácskozás (hospitálás) Agyagos utcai bölcsőde
2017. május 17. Kistérségi gyermeknap- Pusztamérges
2017. május 19. Gyermeknap- minden csoport, bölcsőde, Peter és Pan koncert
2017. május 22. A nagycsoportosok meglátogatták az elsősztályosokat az iskolában
2017. május 26.-28. Tanérvzáró műsorok- mini-, kis- és középsőcsoport
2017. május 27. Nagycsoportosok búcsúztatója
2017. május 30. Szeged- Bölcsődei Tájékoztató Nap
2017. május 31. Kuratóriumi megbeszélés
2017. június 2. A Vuk csoportosaink felléptek a faluházban az iskola által szervezett programon
2017. június 2. Pizsama parti-nagycsoportosok
2017. június 6. Szeged- Dél- alföldi Régió Bölcsődéinek I. Regionális Szakmai Napja
2017. június 7. Mórahalom- Kistérségi vers- és mesemondó verseny
2017. június 9. Tanérvzáró értekezlet

Kistérségi programok:

2016. szeptember 26. Kistérségi óvodavezetők találkozója Ruzsa
2016. október 15. Tehetség gondozás elmélete és gyakorlata a köznevelési intézményekben (képzés) Bordány
2016. december 15. Kistérségi karácsony Mórahalmon (nagycsoportosok)
2017. február 15. Kistérségi óvodavezetők találkozója- Forráskút
2017. március 14. Szakmai nap a nevelő oktató munkát segítő munkatársaknak (HACCP az óvodában; Elsősegélynyújtás az óvodában)
2017. május 17. Kistérségi gyermeknap Pusztamérges (nagycsoportosok)

Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde
Bordány

2017. június 7. Vers- és mesemondóverseny- Mórahalom

A 2016/2017-es tanévben 33 **tanköteles korú** (28 nagycsoportos, 5 középsős) gyermekből 24 gyermek kezd a helyi általános iskolában, egy gyermeket más településre vittek szülei, egy sajátos nevelési igényű óvodásunk speciális iskolában kezdi meg tanulmányait, hét gyermek még egy évig óvodai nevelésben részesül. Az óvodában maradásról a szülők közösen döntöttek az óvónőkkel, szükség esetén a nevelési tanácsadó segítségét kérték. A szülők visszajelzései alapján elégedettek azzal a fejlődéssel, amit a gyermekük az óvodában maradt egy év alatt elérnek. Az iskolában nyújtott teljesítmények is ezt igazolják. Az iskolások látogatása, a tanítónőkkel való beszélgetések, azt támasztják alá, hogy még egy óvodai év, pozitívan befolyásolja a gyermekek teljesítményét.

Az első osztályt kezdő gyermekeink önállóak, szabályokhoz, társaihoz tudnak alkalmazkodni. Beszédképességük, nagymozgásuk, finommotorikájuk, matematikai készségeik, a környezetükről szerzett ismereteik alkalmassá teszik őket tanulmányaik megkezdésére. Egy gyermek iskolaérettségi komplex vizsgálatának eredménye alapján, iskolai nevelésében fejlesztőpedagógus segíti továbbra is tanulását.

Óvodánk gyermekei a települési rendezvényeken, évente több alkalommal fellépnek. Külön versenyeket ritkán szervezünk számukra, hiszen életkorukból adódóan, nem látjuk szükségesnek, hogy ilyen megméretetésnek kitégyük őket. Vers- és mesemondó versenyt valamint rajzversenyt szervezünk, ahol a továbbjutók képviselik intézményünket a kistérségi versenyen. A részvételre, a vers, mese és rajzolás öröme helyezzük a hangsúlyt, nem a versengésre. Ilyen program a minden évben más település által megrendezett kistérségi gyermeknap, ahol 11 település, több mint 300 nagycsoportosa „vetélkedik” a szervezők által kitalált programokon. Végül persze mindenki győz, de az a nap, nagy élmény minden résztvevőnek, és nagy feladat minden szervező településnek.

A tehetségek támogatása mellett a hátrányok kompenzálására is törekedtünk. A Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Mórahalmi Tagintézményének utazó szakemberei segítettek munkánkat. Így volt óvodánkban logopédiai ellátás, fejlesztőpedagógus, pszichológus. Gyógypedagógus megbízási szerződés alapján látta el a feladatait, 2800.-/óra díjazás ellenében.

Fejlesztések:

Sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek száma: 2 fő.

Beilleszkedési tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) gyermekek száma: 7 fő.

Logopédiai ellátásban részesülő gyermekek száma: 7 fő.

Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde
Bordány

Fejlesztő foglalkozásban részesülő nagycsoportos: 11 fő.

Pszichológus segítségét is kértük több alkalommal, főként a családból hozott problémák feltárására és kezelésére. Folyamatosan ellátott gyermekek száma: 4.

Gyermekrendezvényeinken megtalálható a mese előadás, zenei műsor, mozi, bábszínház, elsősorban a nagyobb korosztály számára, évente több alkalommal. A helyben rendezett előadásainkra mindig meghívjuk bölcsődéseinket is.

Intézményünk programjaival, eseményeivel kapcsolatban évente többször is tartunk szülői értekezletet.

Szülői értekezletek ideje a bölcsődében:

2016. 06. 27.

2017. 01. 26.

2017. 06. 15.

Szülői értekezletek ideje az óvodában:

Az óvodai csoportok különböző napokon tartották a szülői értekezleteket. Az első szülői értekezletek szeptemberben, a második, január végén, február elején, végül májusban tartottak megbeszélést az óvodapedagógusok az érdeklődő szülőknek.

Fogadóórát minden héten hétfőn- előzetes egyeztetés alapján- tartanak az óvodapedagógusok, ahol lehetőség nyílik a nyugodt körülmények közötti beszélgetésre.

A szülőket hívjuk az őszi Tökfesztiválunkra, közösen gyűjtjük az adományokat novemberben, közösen szervezzük a februári óvodabálat, tavasszal nyílt napokon várjuk a szülőket a csoportokba. A családi napok szervezése is szülők bevonásával történik. (Családi nap, bölcsődei családi nap).

Óvodaszéki megbeszélések:

2016. november 21. Óvodaszék megbeszélés

2017. január 16. Óvodaszék megbeszélés

2017. március 8. Óvodaszék megbeszélés

Nevelőtestületünk minden héten, kedden 13.30-15 óráig tart megbeszélést, ahol az aktualitások, a szervezésre váró programok, a felmerülő problémák kerültek megbeszélésre.

A nevelő-oktató munkát segítőkkel kéthetente csütörtökön 13.45-14.45 óráig tanácskoztunk, a gyermekek ellátásáról, a takarítási feladatokról, a közelgő programokról, aktualitásokról.

Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde
Bordány

Minden hónap első hétfőjén került sor a kisgyermeknevelőkkel való megbeszélésre, 13-14.30 óráig. Szintén az aktualitások, feladatok, programok megbeszélése volt a téma. Több esetben meghívtuk a bölcsőde orvosát, hogy segítsen egy- egy probléma feltárásában, kezelésében. A legkisebb korosztályunk gyakran küzd betegségekkel. A szülők hozzáállása időnként nehezen értelmezhető, más szülők pedig tőlünk várják, hogy kitaláljuk a beteg gyermekeket, hogy ne fertőzzék le a közösséget.

Munkaértekezleteket, ahol a teljes alkalmazotti kör van jelen, évente két alkalommal tartunk: tanévnyitó és tanévzáró értekezlet.

Külön megbeszélést tartottunk a portfóliót író kollégáknak. A gyakornok óvodapedagógusoknak hospitálást szerveztünk, hogy segítsük szakmai fejlődésüket. Ők is tartottak foglalkozásokat, ahol együtt elemeztük a látottakat.

A dolgozókat, érintő információkat igyekszünk mindenkinek személyesen átadni. Ha erre nincs lehetőség, akkor telefonon adunk tájékoztatást, amit megkönnyít, hogy az alkalmazottak többsége a Flottás telefonvonalat használja. Rendelkezésre áll minden dolgozó email címe, oda is eljutnak az üzenetek. A nevelői szobában elhelyezett faliújságon kapnak helyett, azok az információk, amik mindenkit érintenek.

Nevelés nélküli munkanapok:

2016. szeptember 30. Előkészületek az október 15.-re szervezett kistérségi programra

2016. október 15. Szakmai tanácskozás a kistérségi óvodapedagógus részvételével (kb. 80 fő)

2016. december 22. Közösség építés, közös karácsonyi vacsora az intézményi dolgozóknak, ajándékozás

2017. február 17. Az óvodabál előkészítése

2017. április 21. Közösség építő kirándulás Kalocsára

Fontosnak érezzük, hogy jó kapcsolatot ápoljunk **településünk más intézményeivel**. A Faluház rendszerint helyet biztosított a sok vendéget vonzó programjainknak (óvodabál, ballagás). Mozifilmeket vetített gyermekeinknek, könyvtárlátogatásokat szervez. Az iskolával közös programokra hívta óvodásainkat. Rendezvényeink hangosításában, megörökítésében folyamatos segítséget nyújtottak.

A helyi általános iskolával egyre szorosabb kapcsolatot ápolunk. Meglátogattuk az első osztályosokat, először ősszel, az óvónőkkel, majd tavasszal, a nagycsoportos óvodásokkal. A művészeti oktatásban részesülő iskolások koncertekkel kedveskedtek óvodásainknak. Az iskola lehetőséget biztosított, hogy nagycsoportosaink már bekapcsolódhassanak a művészeti

Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde
Bordány

oktatásba. A Sportkör ovi-focit szervezett az érdeklődőknek. Májusi gyermeknap ünnepségünkre meghívtuk az elsősöket. Az igazgató úr óvodásaink műsorát beépítette a művészeti iskola jubileumi programjába.

Gondjainkkal, a felmerülő problémákkal kapcsolatban bármikor fordulhattunk a fenntartó felé, onnan segítséget kapunk. Igaz ez az Óvodák Kistérségi Egyesületének (OKE) elnökére és annak tagjaira, valamint az Agyagos utcai és Rókusi krt-i és üllési bölcsődére is.

Tárgyi feltételek:

A pedagógiai munka tárgyi feltételei rendelkezésre állnak egész évben. Gazdálkodásunk kiegyensúlyozott. A nyílászárók beállítására került sor, a szúnyogháló ajtók szigetelésének javítása is megtörtént. A második mosdó javítására volt szükség, ahol folyamatosan vizesedett a fal. Ott a mosdóajtó szegőléce nem került vissza a helyére.

Régóta szerettünk volna egy projektort, aminek megvásárlására lehetőségünk nyílt év közben, 181.000 forint értékben. Vásároltunk egy televíziót a régi helyett, 95.000 forintért és 2 darab magnót, két óvodai csoportszobába, 34.000 forint értékben. Az étkeztetésben felhasznált élelmiszerek hűtésére beszereztünk egy hűtőt, 110.000 forintért. A só-szobánkba új szőnyeg került 34.000 forint értékben, valamint a logopédus és fejlesztőpedagógus által használt eszközöket is beszereztük, 25.000 forintért. Fejlesztőjátékok vásárlására is sor került, a tanév közbeni megtakarításból 195.000 forint értékben. Ezen kívül vásároltunk egy szekrényt a bölcsődei eszközök tárolására 60.000 forintért, egy ipari merülő mixert a bölcsőde konyhára, 47.000 forintért, egy új vasalót a mosodába 5.000 forintért, és vásároltunk még tányérokat, kancsókat, poharakat a bölcsődei és óvodai csoportoknak.

2017. augusztus 10-én a bölcsődei csoportszobánkba egy klíma került beszerelésre, 300.000 forint értékben.

Szeptemberben az Óvodáskorú Gyermekekért alapítványunkról 190.000 forint összegben vásároltunk óvodai és bölcsődei játékokat.

Személyi feltételek az óvodában:

2016. szeptemberben, a bordányi Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde a képviselő testület döntése értelmében, **öt óvodai csoporttal** kezdte a 2016/2017-es nevelési évet.

Vuk középső csoport (22 fő): Papp Gáborné (8 óra), Tóth Leila (8 óra), Gyuris Zoltánné

Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde
Bordány

Katica mini csoport (27 fő): Mészárosné Gyuris Zsuzsanna (heti 24 óra), Magyar Anikó (7 óra), Császár Edina, Lajkó Csabáné

Tücsök nagycsoport (28 fő): Rabiné Szabó Ágnes (8 óra), Jakab Anita (gyakornok), Kozma Tünde

Pillangó középső csoport (17 fő): Szilágyiné Tari Gyöngyi (8 óra), Kökény Ferencné (7 óra), Tóthné Nemes- Nagy Andrea

Süni kiscsoport (25 fő): Kádár N. Gyuláné (8 óra), Macsek Istvánné (6 óra), Illés Zsuzsanna

A nevelő és oktató munkát egy pedagógiai asszisztens segítette: Császár Edina a mini csoportban. A Pillangó csoportban Szilágyiné Tari Gyöngyi óvodapedagógus kezdte a tanévet, majd 2016. 11. 07-től Szabó Katalin (gyakornok) vette át a helyét. Az intézményvezető csoportban kötelezően eltöltendő heti 10 órája, a Pillangó (középső csoportban), szerdánként 12-17 óráig, illetve a Katica (mini csoportban) csütörtökönként 12-17 óráig került beépítésre. Gyakornok óvodapedagógusaink a teljes munkaidejének (részmunkaidős) 65%-át töltheti csoportban, vagyis heti 23 órát.

A nagycsoportos korú óvodásainkat a telephelyi óvodában helyeztük el, a Dózsa György tér 1. sz. alatti épületben.

A Rákóczi utcai óvodában négy csoport működött.

2017. január 1-től új óvodatitkárral gazdagodott az intézményünk Vass Karolina személyében.

A 2016. október 1-i számadatok alapján 110 gyermekkel kezdtük a tanévet. Ez a szám, augusztus 11-én, 119 fő. Tanév közben 3 gyermek távozott másik óvodába és 1 fő érkezett másik óvodából.

A bölcsődébe felvett gyermekek száma 14 fő, abban az esetben, ha minden beiratkozó gyermek betöltötte a 2. életévét. Két és fél éves korukban már lehetőségünk volt az óvodai felvételükre, ha volt üres férőhelyünk. Ez hat óvodai csoport esetén könnyen megvalósítható, de az öt csoportnál sokkal nehezebb volt.

Két gyermek bölcsődei elutasítására került sor.

Személyi feltételek a bölcsődében:

A bölcsődében két kisgyermeknevelő teljes munkaidőben, egy fő részmunkaidőben (heti 20 óra) látta el a gyermekekkel kapcsolatos feladatokat, A takarítási feladatokat, a fenntartó által biztosított közfoglalkoztatott végezte. Az ő szerződését meg tudta hosszabbítani a fenntartó,

Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde
Bordány

biztosítva ezzel a bölcsődés korú gyermekek számára nagy fontossággal bíró személyi állandóságot.

2017.01.01-től Czombos Krisztina az ételmezésvezetői feladatokat látta el, a bölcsődei, az óvodai és az iskolai gyermekétkeztetés területén.

A konyhai dolgozó, a bölcsődei szakács munkáját segíti.

Képzések:

Továbbképzési tervünkben megjelennek azok a képzések, melyeket szeretnénk megvalósítani, azonban, amikor lehetőségünk nyílik olyan képzésen részt venni, amit nem terveztünk, de felkeltette a kollégák érdeklődését, azokra is szívesen elmegyünk. Figyelemmel kísérjük az ingyenek képzéseket, hiszen a pedagógusoknak a 277/1997. (XII.22.), a kisgyermeknevelők számára a 9/2000. (VIII.4.) SZCSM rendelet írja elő a kötelező pontgyűjtéseket.

Rabiné Szabó Ágnes, Mészárosné Gyuris Zsuzsanna, Tóth Leila: A Diagnosztikus Fejlődésvizsgáló Rendszer (DIFER) használata és az erre alapozott fejlődés 4-8 éves korban. (2016.10.4-5., 20.)

Rabiné Szabó Ágnes, Mészárosné Gyuris Zsuzsanna: Így tedd rá! Népi játék, néptánc módszertan az óvodában és az ált. iskola alsó tagozatában (30 órás) (2016.11.24-26.)

Mészárosné Gyuris Zsuzsanna: Komplex fejlesztőpedagógia népi játékkal, néptáncsal (2017.03.09-11.)

Mészárosné Gyuris Zsuzsanna: Agresszió és konfliktuskezelés óvodapedagógusoknak (2016.05.17-2016.06.13.)

2017.03.14.: Ruzsa (Óvodánk minden dajkája és pedagógiai asszisztense): 5 órás Elsősegélynyújtás az óvodában

2017. 03.28-29.: Lajkó Csaba Lászlóné: Munkavédelmi képviselők alapképzése tanfolyam (Szeged)

Lázárné Borbola Márta intézményvezető: 30 órás (2017.03.13.-04.21.) - Korszerű óvodavezetés a köznevelés új rendszerében.

Fehérné Szvorény Rózsa: 30 órás (2017.05.03-05.06.) : Montessori pedagógiai gyakorlati alkalmazásának lehetőségei a bölcsődei csoportban.

A továbbképzésen részt vevők, egy- egy megbeszélés alkalmával megosztották tapasztalataikat a kollégákkal. A népzenei, módszertani képzéseken elsajátított technikák bemutatását terveztem, de az idei tanévben nem sikerült megvalósítani.

Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde
Bordány

Feladatainkat az Óvodai nevelés országos alapprogramja és a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja határozza meg. Erre az irányvonalra írtuk meg Pedagógiai Programunkat és a Bölcsőde szakmai programját. Terveinkben igyekszünk megvalósítani az abban foglaltakat. Éves munkatervünk, munkaközösségi tervünk, bölcsődénk éves munkaterve, gyermekvédelmi felelősünk éves terve, mind kiemel egy-egy területet, de munkákban a komplexitás elvét alkalmazzuk. Fontos, hogy a nálunk dolgozók önállóan tudjanak dolgozni, hogy a tervezések mellett, hagyjunk számukra elegendő rugalmasságot, hogy ki tudjanak bontakozni; jól érezzék magukat abban a szerepben, amit betöltenek. Törekszünk arra is, hogy a hozzánk járó gyermekek derűs, nyugodt körülmények között nevelődjenek, fejlődjenek, megkapva mind azt a plusz támogatást, amire egyéneként szükségük van. Ehhez biztosítottuk a humán erőforrást és a megfelelő tárgyi feltételeket. Az itt dolgozók folyamatos szakmai képzése elengedhetetlen, de ugyanilyen fontos a közösségek építése, mind a gyermek közösséggé, mind a felnőtteké. Így szervezzük programjainkat, tevékenységeinket. A szülők érezzék, hogy gyermekük biztonságban van nálunk, de nem megőrzésre, hanem nevelésre, oktatásra. Legyen részese ő is ennek a folyamatnak, hiszen az intézmény csak kiegészítheti a családi nevelést, de nem helyettesítheti azt.

Tiszteljük, segítjük a szülőket, de ugyanezt elvárom tőlük is. Ez egy partneri viszony, amit óvni, vigyázni kell. A kulcsszereplője viszont a gyermek, miatta elengedhetetlen a megfelelő kommunikáció.

Panasz esetek száma: 1. Ez alkalommal az intézményvezetőre érkezett panasz, amit a Polgármester úr és a Jegyző úr vizsgált ki.

Gyermekétkeztetési adatok:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2016 szeptemberében 14 fő részesült. Olyan családban élő gyermekek száma, amelyben a szülő nyilatkozata alapján, az egy főre jutó havi jövedelem nem haladta meg a nettó munkabér 130 %-át, 64 fő. Tartós beteg 6 fő, nevelésbe vett gyermek: nem volt, három vagy több gyermeket neveltek: 30 fő. Ezek az adatok a tanév végén a következő képen változtak. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 16 fő. Olyan családban élő gyermekek száma, amelyben a szülő nyilatkozata alapján, az egy főre jutó havi jövedelem nem haladta meg a nettó munkabér 130 %-át, 71 fő. Tartós beteg 5 fő, nevelésbe vett gyermek: 1 fő, három vagy több gyermeket neveltek: 31 fő.

Félnapos óvodai ellátást igénylők száma (egész évre vonatkoztatva): 4 fő.

Hátrányos helyzetű gyermeke száma: 5 fő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma: 1 fő.

Minősítések:

Minősítő eljárásban- az életpálya modell alapján az óvodapedagógusok számára kötelezően előírt Pedagógus II. besorolás elérésére - egy óvodapedagógus vett részt.

2017. 06. 06. Rabiné Szabó Ágnes

Minősítő vizsgán- mely a pályakezdő óvodapedagógusok, két éves gyakornoki időszak végén kötelezően teljesítendő- egy fő vett részt.

2016. 05. 09. Jakab Anita

A minősítési eljárások és a minősítő vizsga minden óvodapedagógus számára sikeresen lezajlott, a magasabb kategóriába átsorolásra került, 2017.01.01-től, mindkét óvodapedagógus.

Önértékelés:

2017-es évben intézményünkben senki nem esett át tanfelügyeleti ellenőrzésen. Óvodánk éves és öt éves önértékelési terve elkészült, de az Oktatási Hivatal megerősítése alapján, a folyamatos változások miatt, nem történt meg a tervezett pedagógusok önértékelése.

A Faluház nyertes pályázata a „TÁMOP- 3.2.13.-12/1-2012-0444 Kulturális kavalkád”, melybe intézményünk 2013-ban bekapcsolódott, és sok élménnyel gazdagodott. Ennek feltételeként, öt évig vállaltuk versenyek és vetélkedők szervezését. Így szerveződött a 2014-2017-es tanévre két program megvalósítása.

Program neve	időtartama	Résztevő gyerekek száma	Megvalósító óvodapedagógusok
Vers- és mesemondó verseny	2017. 04. 24.	22 fő	Süli Diana
Versenyek, vetélkedők Családi nap	2017.04.28.	Kb. 100 fő	Süli Diana

A tanévben sok tervünk megvalósult, de maradt a következő évre is feladat. Régóta terveztünk egy tornaszobát, az óvodai konyha bútorzatának cseréjét, de mindeddig ezeket nem tudtuk megvalósítani. A fenntartó nyertes TOP-os pályázata fogja ezeket, a hiányosságokat orvosolni, hiszen a közeljövőben épül két új csoportszobánk és bővül a bölcsőde konyhája, hogy minden gyermeknek mi tudjunk főzni.

Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde
Bordány

Sok részmunkaidős óvodapedagógus kollégával dolgoztunk, ami gazdaságos megoldás, de sok szervezést igényel a műszakok tervezése, az átfedési idők biztosítása. Saját szakemberek képzése, a magas költségek miatt nehezen kivitelezhető. A felvett dolgozók között van jelenleg egy gyógytestnevelő végzettségű, őt szeretném megkérni, hogy fejlessze a gyermekek mozgását. Az óvónők korábban nehezen vállaltak egy- egy képzést, de mára már ők is keresik a színvonalas szakmai képzéseket, azokon szívesen részt vesznek. Keressük az ingyenes képzéseket is, hogy takarékoskodjunk.

Az integrálás jól megvalósult, kollégáink megfelelő érzékenységgel viszonyultak a különleges bánásmódot igénylő gyerekekhez. Segítettek a hátrányok leküzdésében.

A tehetségek gondozása hiányosságunk. Természetesen felfigyeltünk a kiemelkedő képességekre, de azokat a csoporton belül egyéni differenciálással fejlesztettük.

A bölcsőde bábjáték készletének fejlesztése elmaradt. A védőkorlátok sem készültek el a hintákhoz.

A közösség építésében viszont jelentős előre lépést tettünk, jól működtek a csoportokba beosztott pedagógus párok és az őket segítő dajkák, illetve intézményünk minden dolgozója.

2016/2017-es tanév éves beszámolója

.....
Intézményvezető aláírása Ph.

.....
A nevelőtestület nevében elfogadta

.....
Az alkalmazotti közösség nevében elfogadta

.....
A szülői szervezet nevében elfogadta

.....
A fenntartó nevében elfogadta

A dokumentum jellege: nyilvános.

1. melléklet

Munkaközösség 2016/2017 tanévi tevékenységének értékelése

A munkaközösségünk éves tevékenységeinek tervezése alkalmával törekedtünk arra, hogy a már bevált programokat, tevékenységeket ebben a tanévben is megvalósítsuk, az óvodai hagyományokat ápolva ezen programok által is. Természetesen már régi, de bevált tevékenységek és programok is újra betervezésre kerültek, amelyek megvalósítása többkevesebb sikerrel zárult. Programjaink, tevékenységeink szervesen kapcsolódtak az óvoda éves nevelési tervéhez, az óvoda által szervezett programokhoz. (pl. óvodabál, gyereknap, Tök-fesztivál, stb.)

Az intézmény valamennyi dolgozója aktív szerepet vállalt az óvoda már jól bevált programjain, a munkaközösség tagjai a rájuk bízott feladatokat sikeresen megoldották, ezzel is nagyban hozzájárulva a program sikeréhez. Azt gondolom, hogy szervezettségünk, tapasztalataink és összefogásunk által pozitív élményhez tudtuk juttatni a programokon résztvevő gyerekeket és szülőket egyaránt.

A tanév során is próbáltunk hangsúlyt fektetni a szervezet, a közösség alakítására, mivel úgy gondolom, hogy az intézményben dolgozó új kollégák beilleszkedését segíteni kell, lehetőséget biztosítva a kölcsönös kommunikációra és egymás munkájának, életének megismerésére. A pozitív légkör, a közösségi érzés kialakításához több olyan napot kell szerveznünk, amely egy kicsit eltér a mindennapoktól, más oldalról ismerhetjük meg egymást. Erre volt nagyon jó alkalom a szeptemberi ajándékkészítő, kreatív délelőtt, amely nagyon pozitív élményt jelentett valamennyi dolgozó számára. A közösség visszajelzései alapján azt gondolom, hogy a jövőben a lehetőségeinkhez mérten több ilyen napot kell majd szerveznünk. Másik ilyen emlékezetes nap volt az óvoda és a bölcsőde közössége számára szervezett tavaszi kirándulás Kalocsára, amelyet Lajkó Csabáné szervezett és koordinált. Ezen a programon is láthatólag mindenki jól érezte magát, egy kicsit sikerült feltöltődnünk, kikapcsolódnunk. Én még mindig azt gondolom, hogy szükséges szerveznünk olyan napot, amikor mentálhigiénés szakember irányításával közösségépítő játékokat játszva kerülhetünk egymáshoz még közelebb, ezáltal is könnyebbé és hatékonyabbá téve a mindennapi oktató-nevelő munkánkat.

Az óvoda közösségi tereinek dekorálásával megbízott kollégák (Papp Gáborné, Tóth Leila, Macsek Istvánné) ismét nagyon széppé varázsolták az óvodát minden évszakban és minden ünnepkörhöz kapcsolódóan.

Intézményünk ismét büszke lehet a karácsonyi adománygyűjtő akcióra, amelyet Tóth Leila kollégánknak koordinált. Nagyon sok és értékes csomagot tudott összekészíteni a rászoruló családok számára. Újabb kapcsolatokat építve más intézmények számára is sikerült adományt gyűjtenie, ezzel is bizonyítva szociális érzékenységét. Sajnos a sok program és feladat mellett nem volt lehetőségünk a karácsonyvárást megfelelően, a betervezett módon megvalósítanunk. Azonban a tervezett „Zenész gyerekek” program keretében eljöttek óvodánkba a művészeti iskola furulyás növendékei, majd a dolgozók közös éneklésével, gyertyagyújtásával sikerült ünnepélyessé tenni a várakozást is. Jóleső érzés volt látni az óvoda valamennyi dolgozójának részvételét, lelkes aktivitását az óvoda jótékonyági báljának megvalósításában. Ennek a rendezvénynek is jelentős „közösség kovácsoló” szerepe volt az óvoda dolgozói között. A kiosztott feladatokat mindenki képességeihez mérten maximálisan elvégezte, ez is nagyban hozzájárult a rendezvény sikeréhez. Az egyes feladatokkal megbízott óvodapedagógusok irányításával jó hangulatban készültünk közösen az óvoda mindennapjaira nagy hatással bíró rendezvényre. A műsorszámok összeállításában, betanításában Jakab Anita és Rabiné Szabó Ágnes jeleskedett, de az egyes koreográfiák megvalósítása a kis közösségek sikere volt.

Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde
Bordány

Tavasszal sikerült meghívunk óvodánkba Dr. Csapó Ágnes pszichológust, aki nagy sikerű előadást tartott a dolgozók számára. Témája a „Magatartási problémák kezelése az óvodában” volt. Mivel az előadás nagyon pozitív visszhangot kapott a dolgozók körében, a doktornőt újra elhívtuk intézményünkbe, hogy „Szülő klub” szervezésben és keretében a szülőknek is tartson előadást, válaszolva a szülők esetleges kérdéseire is. Örömmel tölt el, hogy nagyon sok érdeklődő szülő tisztelte meg jelenlétével rendezvényünket. Ezzel is azt jelezve számunkra, hogy szívesen fogadnak szakembertől tanácsokat, javaslatokat problémáik megoldásával kapcsolatban. A jövőre nézve újra hagyományá szeretnénk tenni óvodánkban a már elfeledett hasonló rendezvényeket. A szülők aktivitását fokozva azt gondolom, hogy a megfelelő kommunikáció és a pedagógusok részéről a személyes pozitív példa a szülők felé elengedhetetlen a hasonló rendezvények szervezésénél és sikerénél. A munkaközösség tagjainak aktivitását mutatja az is, hogy számos feladatuk (pl.minősítések) mellett az óvoda tavaszi családi napján szívesen vettek részt egy mese előadásban. Egymást segítve, jelmezeket biztosítva jó hangulatban teltek a próbák, majd a jól sikerült előadás részesei lehettünk, maradandó élményt nyújtva ezzel a jelenlévőknek. A családi nap lebonyolításában valamennyi dolgozó aktívan részt vett, ötleteikkel gazdagítva ezt a meghatározó programot.

A tavaszi hónapokra tervezett programjaink közül sajnos idő hiányában nem sikerült mindent megvalósítanunk, de a következő évi munkatervbe betervezve megvalósításukra fogunk törekedni. (Pl. „Zenész gyerekek” programok, Sport-nap,) A tanév során munkaközösségünk érdeklődő tagjaival több neves előadó előadásán vettünk részt. (pl. Bagdy Emőke, Vekerdy Tamás) .Ezek az előadások pszichológiai és pedagógiai témákat dolgoztak fel. Úgy hisszük, hogy a mindennapi munkánk során szükség van arra is, hogy saját magunkra figyelve, a hallottakat a mindennapi munkánkba és életünkbe beépítve gazdagodjunk az ott hallottakkal. A sok betegeskedés, a problémák ellenére a pedagógusok szakmai elhivatottsága is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az intézmény sikeres tanévet tudjon zárni. Munkaközösség vezetőként úgy érzem, hogy az intézmény dolgozói , pedagógusai jó közösségként működnek, egymást segítve, támogatva a sikereknek örülve a mindennapok során. Természetesen a nehézségeket csak együtt , egymást segítve tudjuk áthidalni , megoldani és arra törekedni , hogy mindenki, gyerekek, dolgozók és a szülők megelégedésére tudjuk „élni” a mindennapokat az intézményben.

Bordány, 2017. június 15.

Magyar Anikó
munkaközösség vezető

2. melléklet

Bölcsődei beszámoló a 2016-2017. évi munkáról

A bölcsőde a családban nevelkedő 20 hetes-3 éves korú gyermekek szakszerű gondozását nevelését biztosító intézmény a gyermekjóléti alapellátás része. A bölcsőde feladata a 3 éven aluli gyermekek gondozása-nevelése, harmonikus testi szellemi fejlődésének segítése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével. A gyermeki jogok közül kiemelkedően ügyelni kell arra, hogy a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban-nevelésben részesüljön a gyermek. A bölcsődében dolgozó kisgyermeknevelő munkája nagy odafigyelést igényel. A kisgyermeknevelő feladata a gyermekek sajátos igényeit figyelembe véve a gondozás-nevelés egysége a gyermek személyes adminisztrációjának vezetése a folyamatos napirend betartása. A gyermek testi- lelki óvása. Az egyéni bánásmód kialakítását segíti a saját gondozónó rendszer. A saját gondozónó rendszer lényege, hogy a kisgyermeknevelő gondozáskor kizárólag csak a „saját” gyermekeit látja el. A társ kisgyermeknevelő távollétében gondozhatja az ő gyermekeit is. Ez állandóságot jelent a gyermekeknek és nélkülözhetetlen az egészséges személyiség fejlődésnek. A kisgyermeknevelő az anya távollétében megadja a gyermeknek a biztonságot, szeretetet, amely fejleszti a gyermek testi, szellemi és érzelmi fejlődését.

Személyi feltételek

Intézményvezető: Lázárné Borbola Márta

Szakmai vezető: Fehérné Szvorény Rózsa

Kisgyermeknevelők: Béres Bernadett nyolc órában

Fehérné Szvorény Rózsa nyolc órában

Keszei Ilona 2016.07.31.-ig négy órában

Bigorsné Hargitai Éva 2016.08.01.-2016.11.16.-ig négy órában

Lovásziné Dobó Gyöngyi 2016.12.01.-től négy órában látja el
kisgyermeknevelői feladatait.

Czombos Krisztina élelmezésvezető

Kurucsai Judit szakács

Vass Nándorné konyhai dolgozó

A kisgyermeknevelők megfelelő végzettséggel rendelkeznek a munkavégzéshez. Lovásziné Dobó Gyöngyi diplomás kisgyermeknevelő Béres Bernadett, Fehérné Szvorény Rózsa felsőfokú szakképesítéssel rendelkeznek. A kisgyermeknevelők rendszeresen részt vesznek szakmai továbbképzéseken. Mindenki rendelkezik a megfelelő pontszámmal. Fehérné Szvorény Rózsa 2017. májusban a Montessori pedagógia gyakorlati alkalmazásának lehetőségei a bölcsődei csoportban című 30 kredit pontot érő továbbképzésen vett részt.

Kapcsolattartás:

Folyamatos kapcsolatunk van a Szegedi Agyagos utcai bölcsődével. Módszertani anyagaik elérhető segítséget jelentenek számunkra. A Rókusi krt.-i bölcsődével továbbra is nagyon szoros kapcsolatot ápolunk. Szakmai munkánkra az érvényben lévő jogszabályok, rendeletek, szakmai irányelvek az irányadók.

Szülőkkel való kapcsolattartás:

- Családlátogatás

Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde
Bordány

- Szülővel történő fokozatos beszoktatás
- Szülői értekezlet
- Üzenő füzet

Tárgyi feltételek:

A gyermekek biztonságos és egészséges környezetben történő nevelése érdekében a feltételek javítása állandó feladat. A tárgyi feltételeink jónak mondhatók. A meglévő bútorokat egy könyves szekrényel bővítettük. A gyermekek játékait lehetőségeinkhez képest minden évben kiegészítjük újabbakkal. Karácsonykor a gyermekek nagy öröme túske építőjátékot, túskeépítő kockát vásároltunk. Ezek a játékok kézügyességet, kreativitást fejlesztenek.

Minden bölcsődei dolgozó a lehetőségeken belül igyekezett a környezetet szebbé esztétikusabbá tenni. Az ünnepi eseményeket, az évszakváltozásokat annak megfelelő dekorációval tettük hangulatosabbá. A bútorzat a gyermekek méretéhez igazodik a játékok elérhető magasságban, vannak a gyermekek számára.

Ellenőrzések:

- Belső ellenőrzés
- Kormány Hivatal
- NÉBIH
- Módszertani ellenőrzés.

Az elmúlt évben a bölcsőde kihasználtsága teljes volt. Továbbra is megteszünk mindent, hogy a lehetőségeinkhez mért legmagasabb szintű bölcsődei ellátást biztosítsunk. Igyekszünk egy biztonságos környezetben a gyermekek szomatikus mentális és szociális fejlődését biztosítani. Ezt a feladatot minden bölcsődei dolgozó a magáénak érezte az elmúlt évben.

Bölcsődénk a következőket nyújtotta:

- Jól összeállított napirenddel elősegítette az elmélyült aktív játéktevékenységet az időjárástól függően a szobában, illetve a szabadban.
- Segítette a gyermekek szókincs gyarodását a helyes beszéd elsajátítását és annak gyakorlását (mondóka, vers, ének, beszélgetések az állatokról, színekről, időjárásról, ünnepekről.)
- Segítséget nyújtott a helyes szokások és szabályok elsajátításában az önállósodási folyamatok „én tudat” kialakulásában.
- A bölcsődénk nyitottsága lehetővé tette az elmúlt évben is a szülőkkal való találkozásnál a gyermekekről való tájékozódást.
- Lehetőséget adtunk a gyermekek bölcsődei életének megismerésére nyílt nap, személyes beszélgetések alkalmával.

Apraja- Falva Óvoda és Bölcsőde
Bordány

- Megkönnyítette, hogy az óvodába való átmenet zökkenő mentes legyen.

Bordány 2017. augusztus 6.

Készítette: Fehérné Szvorény Rózsa